

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

Številka: 007-588/2008/12
Datum: 23. 5. 2008

**MINISTRSTVA
VLADNE SLUŽBE
ORGANI V SESTAVI MINISTRSTEV
UPRAVNE ENOTE
OBČINE**

ZADEVA: Upoštevanje delovne dobe v tujini pri določanju pravic (dodatek na delovno dobo, letni dopust)

Glede na to, da se je pojavilo več vprašanj glede upoštevanja delovne dobe v tujini pri določanju višine dodatka za vrednotenje delovnih izkušenj in števila dni letnega dopusta, Ministrstvo za javno upravo posreduje naslednje stališče:

Kolektivna pogodba za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji (KPND) (Uradni list RS/I, št. 18/91 s spremembami in dopolnitvami) in razlaga KPND (Uradni list RS, št. 51/92) določata:

KPND v 3. odstavku 38. člena opredeljuje:

"3. Delavcu pripada dodatek za delovno dobo najmanj v višini 0,5 % od osnovne plače za vsako izpolnjeno leto delovne dobe.

Dodatek za delovno dobo se delavkam, ki imajo več kot 25 let delovne dobe, poveča še za 0,25 % za vsako izpolnjeno leto delovne dobe nad 25 let.

V delovno dobo po tej kolektivni pogodbi sodijo vsa obdobja opravljanja učinkovitega dela v naši državi in tujini, ki se po predpisih pokojninskega in invalidskega zavarovanja štejejo v zavarovalno dobo."

Stališče Komisije za razlago KPND je bilo:

*"Pod opravljanjem učinkovitega dela v naši državi in tujini v 3. točki 38. člena kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti v republiki Sloveniji, je razumeti čas **delovnega razmerja doma in v tujini**, in čas opravljanja samostojne dejavnosti **vpisano v delovno knjižico**. Pod navedeni pojem ne spada dokupljena zavarovalna doba, zavarovalna doba, ki se šteje s povečanjem in posebna (pokojninska) doba."*

Na podlagi navedenega se je javnim uslužbencem priznavala delovna doba v tujini le v primeru, če jim je bila zaposlitev v tujini vpisana tudi v delovno knjižico.

Z vstopom v Evropsko unijo je potrebno upoštevati tudi pravo EU, ki zagotavlja prost pretok delavcev in prepoveduje diskriminacijo:

- 1. in 2. odstavek 39. člena Pogodbe o Evropski skupnosti: "(1) Svobodno gibanje delavcev mora biti varovano znotraj Skupnosti. (2) Svobodno gibanje delavcev vsebuje odpravo vsake diskriminacije med delavci, ki temelji na državljanstvu, glede zaposlovanja, nagrajevanja in ostalih pogojev dela in zaposlovanja."
- 7. člen Uredbe sveta št. 1612/68 (EGS) z dne 15. oktobra 1968 o prostem gibanju delavcev v Skupnosti "(1) Delavec, ki je državljan DČ, v drugi DČ zaradi njegovega državljanstva ne sme biti deležen drugačnega obravnavanja kot domači delavci v zvezi z zaposlitvenimi in delovnimi pogoji, predvsem glede plačila, odpovedi in, če bi postal brezposeln, glede vrnitve na delovno mesto ali ponovne zaposlitve. (3) Vsaka določba kolektivne ali individualne pogodbe (...) je nična, če določa ali dopušča diskriminacijske pogoje za delavce, ki so državljani drugih DČ."

Pri tem opozarjamo, da je Evropsko sodišče dne 15. januarja 1998 v zadevi Schöning-Kougebetopoulou (C-15/96, Recueil, str. I-47), določilo, da se morajo pri določanju plačilnega razreda in delovne dobe delavca, ki vstopa v javno službo države članice, upoštevati njegove **poklicne izkušnje in delovna doba, ki jih je pridobil v javni službi druge države članice.** Sodišče je v isti sodbi razglasilo, da je klavzula iz kolektivne pogodbe v nasprotju s pravom Skupnosti, ker je diskriminatorna, in ugotovilo, da morajo nacionalna sodišča, **ne da bi se predhodno zahtevalo oziroma čakalo na to, da se ta klavzula odpravi s kolektivnimi pogajanjmi ali v drugem postopku, uporabljati ista pravila za skupino delavcev, ki je zaradi te diskriminacije obravnavana manj ugodno, kot veljajo za druge delavce.** Podobno stališče je Evropsko sodišče zavzelo tudi v sodbah C-187/96 in 195/98.

Na podlagi navedenega pozivamo, da se pri določanju pravice javnega uslužbenca do dodatka za delovno dobo in letni dopust striktno upoštevajo pravice delavcev, ki imajo pravno podlago v navedenih pravnih aktih EU. Pri tem morata biti kumulativno izpolnjena pogoja, da gre za državljana EU in za delovno dobo, ki si jo je državljan EU pridobil v državah članicah EU. Za javne uslužbenke, ki so si pridobivali delovne izkušnje v državah, ki niso članice EU, pa je po mnenju MJU potreben postopek, v katerem ZPIZ kot pristojni organ za zvezo z nosilci istovrstnih zavarovanja v drugi državi (na podlagi zahteve za ugotovitev delovne dobe v tujini) pridobi neposredno podatke od pristojnega organa v drugi državi. Ker je Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 103/07) ukinil obveznost delovne knjižice, vpis delovne dobe (v tujini) v delovno knjižico po 1. 1. 2009 ni več potreben.

S spoštovanjem,

dr. Gregor VIRANT
M I N I S T E R

Vročiti:

- naslov
- SOS
- ZOS
- reprezentativni sindikati v državnih organih
- Center SOLVIT, gospa Marjana Bešter